

UMEÅ UNIVERSITET

Universitetskanslersämbetets examenstillståndsprövningar

Umeå universitet ansöker om tillstånd att utfärda hälso- och
sjukvårdskuratorsexamen

Lärosäte: Umeå universitet
Examen: Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Innehållsförteckning

Bedömningsområde: Förutsättningar, Yrkesexamen	sid. 5
Inledning	sid. 5
Rikstäckande perspektiv	sid. 6
Utbildningens innehåll och omfattning	sid. 6
Bedömningsområde: Förutsättningar, Personal	sid.11
Utbildningsutbudet vid institutionen för socialt arbete	sid. 11
Lärarkompetens och lärarkapacitet	sid. 11
Bedömningsområde: Förutsättningar, Utbildningsmiljön	sid. 14
Vetenskaplig- och professionsinriktad miljö	sid. 14
Utbildningsmiljön och pedagogik	sid. 15
Bedömningsområde: Förutsättningar, Resurser	sid. 18
Umeå universitet	sid. 18
Resurser och infrastruktur	sid. 19
Bedömningsområde: Utformning, genomförande, resultat, Styrdokument	sid. 22
Styrdokument: utbildningsplan, kursplaner, kurslitteraturlistor och examensbeskrivning	sid. 22
Fastställande, förnyande och kvalitetssäkring av styrdokument	sid. 22
Bedömningsområde: Utformning, genomförande, resultat, Säkring av examensmål	sid. 25
Utformning och genomförande	sid. 25
Säkring av examensmålen	sid. 26
Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat, Jämställdhet	sid. 28
Jämställdhet och lika villkor vid Umeå universitet	sid. 28
Jämställdhetsperspektivet i Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet	sid. 29
Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan	sid. 31
Förberedelse för ett föränderligt arbetsliv	sid. 31
Samverkan	sid. 32

Bedömningsområde: Studentperspektiv sid. 34

Studentperspektivet vid Umeå universitet sid. 34

Studenternas aktiva roll i kvalitetssäkringsarbetet av utbildning sid. 35

Bilagor

Bilaga 1 Anhållan om inrättande av Hälso- och sjukvårdskuratorsprogram, 60 hp vid Umeå universitet

Bilaga 2 Protokoll från Samhällsvetenskapliga fakultetens utbildningskommitté

Bilaga 3 Protokoll från Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

Bilaga 4 Protokoll från Umeå universitets utbildningsstrategiska råd

Bilaga 5 Protokoll från Rektors beslutsmöte

Bilaga 6 Utbildningsplan Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet

Bilaga 7 Kursplan Socialt arbete i hälso- och sjukvård: Organisatoriska och juridiska ramar, 7,5 hp

Bilaga 8 Kursplan Sociala och kulturella perspektiv på hälsa och sjukdom, 7,5 hp

Bilaga 9 Kursplan Verksamhetsutveckling, implementering och utvärdering, 7,5 hp

Bilaga 10 Kursplan Relation och förändring: Counseling, 7,5 hp

Bilaga 11 Kursplan Grundläggande psykoterapeutisk teori och metod: Behandling, 7,5 hp

Bilaga 12 Kursplan Verksamhetsförlagd utbildning i socialt arbete i hälso- och sjukvård, 7,5 hp

Bilaga 13 Kursplan Självständigt arbete, 15 hp

Bilaga 14 Examensbeskrivning för Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen vid Umeå universitet

Bilaga 15 Översikt över utbildningens struktur och upplägg

Bilaga 16 Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning

Bilaga 17 Tabell över lärarresurser på grund- och avancerad nivå

Bilaga 18 Regler för prefektstyre, institutionernas beredningsorganisation m.m. vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten

Bilaga 19 Kursplan, Socialt arbete inom somatisk och psykiatrisk vård, 15 hp, socionomprogrammet

Bilaga 20 Regler för kursplaner och kurslitteraturlistor på grund- avancerad nivå

UMEÅ UNIVERSITET

Bilaga 21 Regel. Samhällsvetenskapliga fakultetens besluts- och delegationsordning

Bilaga 22 Handläggningsordning för att, inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurs, program, huvudområde och lokal examensbeskrivning

Bilaga 23 Utbildningsplanemall för kurser på grundnivå och avancerad nivå vid Umeå universitet

Bilaga 24 Matris, säkring av de nationella examensmålen

Bilaga 25 Umeå universitets Policy för arbetsmiljö och lika villkor

Bilaga 26 Projektplan Värdegrundsarbete vid Umeå Universitet

Bilaga 27 Dilemman i vardagen. Värdegrundsarbete i praktiken vid Umeå universitet

Bilaga 28 Verksamhetsplan 2019 Umeå universitet

Bilaga 29 Vision för Umeå universitet

Bilaga 30 Verksamhetsplan 2020-2022 Samhällsvetenskapliga fakulteten

Bilaga 31 Verksamhetsplan för institutionen för socialt arbete 2020- 2022

Bilaga 32 Arbetsmiljöplan - institutionen för socialt arbete 2019

Bilaga 33 Riskbedömning och handlingsplan för arbetsmiljö och lika villkor 2019

Bilaga 34 VFU avtal mellan Intuitionen för socialt arbete och Region Västerbotten (VLL)

Bilaga 35 VFU avtal mellan Institutionen för socialt arbete och Region Västernorrland (VNLL)

Bilaga 36 VFU avtal mellan Institutionen för socialt arbete och Norrbottens Regionen (NLL)

Bilaga 37 VFU avtal mellan Umeå universitet och Region Västerbotten (VLL)

Bilaga 38 Yttrande över förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården Rapport 2017:5. Remiss U2017/00778/UH

Bedömningsområde: Förutsättningar

Yrkesexamen

Bedömningsgrunder:

Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.

Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen.

I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.

Inkludera angiven bilaga (översikt över utbildningens struktur).

Inledning

Umeå universitet ansöker härmed om tillstånd att utfärda Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen för studenter som med godkänt resultat genomgått Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet om 60 hp. Målet är att ge studenterna möjlighet att förvärva de förmågor och kunskaper som krävs för yrkesverksamhet som legitimerad Hälso- och sjukvårdskurator inom den svenska hälso- och sjukvården. Den engelska benämningen på utbildningen kommer att vara *Master programme in Healthcare Counseling 60 ECTS*. Den engelska översättningen av programmet korresponderar med UHR:s översättning av Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen som är Degree of Master of science in Healthcare Counselling (UHRFS 2019:6.<https://www.uhr.se/globalassets/uhr.se/publikationer/lagar-och-regler2/uhrfs/2019/uhrfs-2019-6.pdf>).

Utbildningsprogrammet kommer också att innebära att studenter antagna på programmet efter avslutade kurser kan ansöka om magisterexamen i socialt arbete. Detta då programmet omfattar 60 hp på avancerad nivå varav 15 hp utgörs av ett examensarbete (magisteruppsats). Denna konstruktion innebär att vi kan bidra till kompetensförsörjning av legitimerade kuratorer till hälso- och sjukvården samt också att studenterna erhåller behörighet till forskarutbildningen. Utöver att det ur ett studentperspektiv är fördelaktigt, så underlättar det också för oss att på sikt bygga upp forskning på området socialt arbete inom hälso- och sjukvård, ett område som är underbeforskat och där det finns ett stort behov av kunskapsutveckling.

Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen har under 2018 inrättats som en yrkesexamen och införts i högskoleförordningen, således är det en helt nyinrättad examen. Möjligheten att ansöka om tillstånd att utfärda den aktuella examen har endast funnits sedan hösten 2018. Parallellt med inrättandet av Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen har riksdagen beslutat att införa legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården. Införandet av legitimation har som syfte att öka patientsäkerheten dels genom att det ställs krav på lämplighet och kompetens för att få legitimationen och dels genom att legitimationen kan återkallas vid grov oskicklighet och olämplighet. Införandet av legitimation trädde i kraft den 1 juli 2019. Vidare beslutades att yrkestiteln för kuratorer skall vara hälso- och sjukvårdskurator och för att få legitimationen krävs en hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. Behörighetskravet för att antas till utbildning som leder fram till hälso- och sjukvårdskuratorsexamen är socionomexamen eller motsvarande.

Inrättande av Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet vid Umeå universitet har följt den av Umeå universitet fastlagda processen för inrättande av utbildningsprogram. Denna process finns beskriven i Umeå universitets handläggningsordning *för att, inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurs, program, huvudområde och lokal examensbeskrivning*

(https://www.umu.se/globalassets/fristaende-webbar/regelverk/utbildning-pa-grund--och-avancerad-niva/fakir_190226.pdf) samt Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning på grund-, avancerad- och forskarutbildningsnivå (<https://www.aurora.umu.se/enheter/samfak/utbildning/kvalitetssystem/>). En utförlig beskrivning av kvalitetssystemet återfinns i https://www.umu.se/globalassets/fristaende-webbar/regelverk/utbildning-pa-forskarniva/kvalitetssystem_190301.pdf.

Rektor yttrade sig positivt till UKÄ:s förslag till utbildning redan 2017-09-05 (bilaga 38) och anhållan om att inrätta hälso- och sjukvårdsprogrammet vid Umeå universitet, enligt fastställd handlägningsordning, återfinns i bilaga 1. Inrättandet av programmet har processats vid följande beslutsinstanser vid Umeå universitet; Utbildningsutskottet vid institutionen för socialt arbete, Samhällsvetenskapliga fakultetens utbildningskommitté (se bilaga 2), Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden (se bilaga 3), Umeå universitets utbildningsstrategiska råd (se bilaga 4) och därefter fastställts av Rektor vid Rektors beslutsmöte (se bilaga 5). Ovanstående instanser har också varit delaktiga i att fastställa utbildningsplanen (se bilaga 6), kursplanerna (se bilaga 7 – 13) samt den lokala examensbeskrivningen (se bilaga 14).

Umeå universitet planerar för en första antagning till programmet från och med höstterminen 2021. Programmet beräknas omfatta 20 utbildningsplatser med antagning på höstterminen, vilket motsvarar 30 helårsstudenter (HST) på årsbasis. Studierna kommer att ges på helfart vid campus i Umeå med inslag av nätburen undervisning.

Rikstäckande perspektiv

Fram till införandet av legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården och inrättandet av aktuell examen har socionomexamen varit den yrkesexamen kuratorer på detta fält haft. Enligt Socialstyrelsen fanns 2014 ca 5100 kuratorer inom hälso- och sjukvården och av dessa har 98% en socionomexamen (Socialstyrelsen, 2014, Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvård). Då denna yrkesexamen nyligen inrättats och då legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården införts, finns det ur såväl ett rikstäckande perspektiv och regionalt perspektiv ett allmänt intresse och angelägenhet att hälso- och sjukvårdskuratorsexamen får utfärdas av Umeå universitet. Det finns i dag endast fyra lärosäten norr om Uppsala. Två av lärosätena, ligger söder om Västernorrlands län medan ett av lärosätena är ett tekniskt universitet. Hälso- och sjukvårdskuratorsutbildningen i Umeå är betydelsefull för tillgången på hälso- och sjukvårdskuratorer inte minst för den norra delen av landet. En hälso- och sjukvårdskuratorsutbildning vid Umeå universitet kommer således att bidra till att trygga kommande och framtida kompetensförsörjning av hälso- och sjukvårdskuratorer inom hälso- och sjukvården i de fyra nordligaste länen.

Utbildningens innehåll och omfattning

För att uppnå progression i Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammets bygger kurserna succesivt på varandra. Genom programmet finns följande övergripande utbildningsinslag; professionell- och vetenskaplig utveckling och fördjupning, etik, professionell färdighetsträning samt utveckling i samtals- och kommunikationskompetens. Samhällsvetenskapliga fakulteten kommer att vara huvudansvarig för att ge utbildningen och Institutionen för socialt arbete kommer att vara värdinstitution. Utbildningen kommer att ges i samverkan med institutionen för psykologi, juridiska institutionen och statsvetenskapliga

institutionen vid samhällsvetenskapliga fakulteten samt med institutionen för omvårdnad vid medicinska fakulteten. Samverkan med dessa institutioner handlar om att lärare/forskare med hög kompetens på områden med hög relevans för de nationella examensmål för hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ansvarar för och genomför undervisning och examination i kurser som ges på programmet. Hur denna samverkan kommer att se ut konkretiseras och beskrivs utförligt på sidorna 15-18 om utbildningsmiljön.

I figur 1 nedan beskrivs utbildningens struktur och upplägg (se också bilaga 15).

Termin	Kurs	Kommentar
1	Socialt arbete i hälso- och sjukvård: Organisatoriska och juridiska ramar, 7,5 hp	I denna kurs medverkar lärare/forskare vid institutionen för socialt arbete, statsvetenskapliga institutionen samt juridiska institutionen
	Sociala och kulturella perspektiv på hälsa och sjukdom, 7,5 hp	I denna kurs medverkar lärare/forskare vid institutionen för socialt arbete och institutionen för omvårdnad
	Verksamhetsutveckling-, implementering och utvärdering, 7,5 hp	Båda dessa kurser ges parallellt och på halvfart.
	Relation och förändring: Counseling, 7,5 hp	Kursen Relation och förändring: counseling, ges av institutionen för socialt arbete. Kursen ges också för studenter antagna vid kurspaketet för grundläggande behörighet till psykoterapiutbildningen som ges av institutionen för psykologi
2	Grundläggande psykoterapeutisk teori och metod: Behandling, 7,5 hp	Båda dessa kurser ges parallellt och på halvfart för att möjliggöra ökade integration av teori och praktik.
	Verksamhetsförlagd utbildning i socialt arbete i hälso- och sjukvård, 7,5 hp	Kursen grundläggande psykoterapeutisk teori och metod: Behandling ges av institutionen för psykologi. Kursen ges också för studenter antagna vid kurspaketet för grundläggande behörighet till psykoterapiutbildningen
	Självständigt arbete (Examensarbete), 15 hp	Kursen ges i nära relation till forskningsprofilen <i>Psykisk hälsa och välbefinnande i sociala och sjukvårdande verksamheter</i> vid institutionen för socialt arbete: https://www.umu.se/forskning/grupper/psykisk-halsa-och-valbefinnande-i-sociala-och-sjukvardande-verksamheter/

UMEÅ UNIVERSITET

Upplägget av kurserna, innehåll, pedagogik och respektive kurs förväntade studieresultat (lärandemål) framgår i kursplanerna (bilaga 7 – 13 kursplaner, bilaga 6 utbildningsplan, bilaga 15 examensbeskrivning).

Utbildningen inleds med kursen *Socialt arbete i hälso- och sjukvård: Organisatoriska och juridiska ramar*, 7,5 hp. Det övergripande syftet med kursen är att studenterna ska förvärva kunskaper om den hälso- och sjukvårdskontext som hälso- och sjukvårdskuratorer verkar i samt att ge ett metaperspektiv på hälso- och sjukvårdskuratorns yrkesområde. Centrala inslag på kursen är relationerna mellan politik och förvaltning, mellan vårdorganisationen och andra myndigheter i samhället och mellan individen och hälso- och sjukvården. Innehållet i denna kurs ger de studerande kunskaper och förmågor i följande områden; hälso- och sjukvårdskuratorns professionella roll i olika sammanhang (t.ex. primärvård, somatisk- samt psykiatrisk vård) och i relation till angränsande verksamheter av speciell relevans för hälso- och sjukvårdskuratorn (t.ex. Försäkringskassa, kommun, Migrationsverket), Hälso- och sjukvårdens organisation, hälso- och sjukvårdsjuridik, styrdokument och administrativ skyldighet med relevans för hälso- och sjukvårdskurator samt perspektiv på socialt arbete i hälso- och sjukvård i svensk respektive internationell kontext. Kursen behandlar också etiska dilemman och hur etiska frågeställningar inom socialt arbete i hälso- och sjukvården kan hanteras.

Den andra kursen, *Sociala och kulturella perspektiv på hälsa och sjukdom* 7,5 hp utgår ifrån ett bio-psyko-socialt perspektiv på olika sjukdomstillstånd samt hur dessa tillstånd påverkas av socio-ekonomiska faktorer såsom klass, kön, sexuell läggning, etnicitet och ålder och hur dessa faktorer påverkar vardagslivet och olika arenor som arbete/sysselsättning, familj, partnerrelation, sexualitet, vänskrets, fritid och ekonomi. Kursen handlar vidare om samspelet mellan sociala och psykosociala faktorer och hälsa/ohälsa på individ-, grupp- och samhällsnivå. Ytterligare ett viktigt tema i kursen är hälso- och sjukvårdskuratorns roll teamarbete och samverkan med andra professioner.

Målet med den tredje kursen på termin 1, *Verksamhetsutveckling-, implementering och utvärdering*, 7,5 hp är att den studerande får fördjupade kunskaper och färdigheter i att strukturera, analysera och utvärdera sociala- och psykosociala insatser. Vidare syftar kursen till att den studerande får fördjupade kunskaper och färdigheter i kvalitets- och utvecklingsarbete samt implementering och utvärdering av socialt arbete i hälso- och sjukvård. I kursen diskuteras och problematiseras kvalitetsarbete, hur detta implementeras i verksamheten och vilka organisatoriska utmaningar som finns.

Termin 1 avslutas med kursen *Relation och förändring: counseling*, 7,5 hp. Kursens syfte är att utifrån aktuell vetenskap och forskning ge förståelse, för de gemensamma faktorer som möjliggör förändring vid samtalsbehandling i människovårdande sammanhang. Kursen fokuserar på relation mellan hälso- och sjukvårdskuratorn och patienten/brukaren och centrala begrepp så som counseling/psykoterapi, professionell/privat och överföring/motöverföring. I kursen studeras vidare det humanistisk-existentiella förhållningssättet i människovårdande sammanhang. Som ett genomgående tema i kursen problematiseras och diskuteras frågor om etik, makt samt den asymmetriska relationen som finns mellan professionella och patienter/brukare.

Programmets andra termin inleds med kursen *Grundläggande psyko-terapeutisk teori och metod: Behandling, 7,5 hp*. Kursens fokuserar på psykologisk behandling och psyko-terapeutisk teori och metod för individer och grupper. I kursen studeras också teoriernas och metodernas vetenskapliga förankring och ett terapeutiskt förhållningssätt. I kursen diskuteras också etik och juridik kopplat till psyko-terapi och de studerande får via färdighetstränande moment tillämpa teoretiska kunskaper på kliniska fallbeskrivningar samt kritiskt reflektera kring frågor rörande makt och psyko-terapi.

Föregående kurs ges på halvfart parallellt med kursen *Verksamhetsförlagd utbildning i socialt arbete i hälso- och sjukvård, 7,5 hp*. Detta för att möjliggöra ökade integration av teori och praktik för de studerande. Den verksamhetsförlagda utbildningen sker i verksamhetsfälten primärvård, psykiatrisk vård och somatisk vård. Kursens mål är att den studerande på ett kritiskt och reflexivt sätt omsätter inhämtade mer teoretiska kunskaper i en hälso- och sjukvårdskurators verksamhet samtidigt som de kliniska erfarenheterna ges en teoretisk inramning. Upplägget för dessa båda kurser möjliggör också för den studerande att under den verksamhetsförlagda utbildningen bearbeta egna reaktioner och förhållningssätt med målet att den studerande utvecklar sin yrkesidentitet. Under kursens gång ges den studerande regelbunden handledning och arbetsuppgifter som är anpassade tids- och innehållsmässigt. Detta upplägg innebär att den verksamhetsförlagda utbildningen ges en mer kvalificerad innebörd och närmast innefattas i det som vanligen i hälso- och sjukvårdssammanhang betecknas som klinisk praktik under handledning.

Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet avslutas med kursen *Självständigt arbete, 15 hp*. I denna kurs genomför den studerande ett självständigt vetenskapligt arbete rörande en problemställning med relevans för socialt arbete i hälso- och sjukvård. Syftet är att den studerande genom examensarbetet ökar sin förmåga och färdighet att systematiskt beskriva och analysera problemområden och frågeställningar. Det självständiga arbetet kommer också, där det är tillämpligt, att knytas till något av institutionens forskningsprojekt som finns inom ramen för forskningsprofilen *Psykisk hälsa och välbefinnande i sociala och sjukvårdande verksamheter* (<https://www.umu.se/forskning/grupper/psykisk-halsa-och-valbefinnande-i-sociala-och-sjukvardande-verksamheter/>). Kursens upplägg och innehåll är också väl lämpat för att det självständiga arbetet kan genomföras som ett utvecklingsprojekt i samverkan med den verksamhet där den studerande genomfört sin verksamhetsförlagda utbildning och/eller utifrån tidigare klinisk erfarenhet som studenten har.

Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammets innehåll vad gäller jämställdhetsperspektivet beskrivs på sidorna 29-31, här kan kort sägas att jämställdhetsperspektivet finns integrerat i kurser som ingår i programmet. Ett exempel är att kursen *Sociala och kulturella perspektiv på hälsa och sjukdom* utgår ifrån ett bio-psyko-socialt perspektiv på olika sjukdomstillstånd samt hur dessa tillstånd påverkas av socio-ekonomiska faktorer, såsom klass, kön, sexuell läggning, etnicitet och ålder och hur dessa faktorer påverkar människors vardagsliv på olika arenor (arbete/sysselsättning, familj, partnerrelation, sexualitet, vänkrets, fritid och ekonomi). Ytterligare ett exempel är lärandemålet (FSR) *Problematisera socio-ekonomiska och kulturella faktorerens betydelse för sjukvårdens uppdrag och bemötande (t.ex. vid information kring sjukdom och behandling)* som återfinns i kursen *Socialt arbete i hälso- Organisatoriska och juridiska ramar*. Vidare är jämställdhetsperspektivet centralt i

UMEÅ UNIVERSITET

programmets verksamhetsförlagda utbildning där de studerande under kursens gång på olika sätt kommer att kritiskt reflektera över sin egen yrkesroll i olika situationer och sammanhang.

Den pedagogiska grundsynen har sin utgångspunkt i att de studerande är aktiva, självständiga och tar ansvar för sitt lärande. Tillsammans med de lärare/forskare som undervisar vid programmet skapas en miljö och ett klimat som stimulerar de studerande till nyfikenheten, intresse och ett kritiskt förhållningssätt till sitt lärande. De olika undervisnings- och examinationsformerna är varierande och utformade så att de bidrar till den studerandes utveckling, problemlösning, vetenskaplighet, kritiskt tänkande och lärande. I respektive kursplan finns de olika lärande-, undervisnings- och examinationsformerna beskrivna (bilaga 7-13). Undervisnings- och lärandeformerna varierar mellan föreläsningar, seminarier, gruppövningar, handledning, reflekterande diskussioner, processövningar, case metodik, författandet av ett självständigt arbete under handledning och verksamhetsförlagd utbildning under handledning.

Examinationsformerna är utformad efter lärandemålen (FSR) och innehållet i kurserna, stor vikt har lagts vid att de ska stödja den studerandes lärande. Återkopplingen av examinationerna till de studerande sker på olika sätt, det kan vara muntliga genomgångar, skriftlig respons, tentamensgenomgångar som är schemalagda, samtal med den studerande eller inspelade film som distribueras via lärplattformen. Examinationsformerna varierar mellan individuell skriftlig hemtentamen, individuell skriftlig tentamen, reflektionsuppgifter, skriftliga och muntliga grupparbeten, seminarier, skriftliga processreflektioner och författandet av ett självständigt arbete.

Alla kurser i programmet, samt programmet i sin helhet, utvärderas i enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning (se bilaga 16). I samband med kursstart gör kursansvarig en genomgång av utvärderingen som gjorts samt redogör för de förändringar i kursens upplägg som gjorts på basis av utvärderingen.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal (Lärarkompetens och lärarkapacitet)

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/ professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym innehåll och genomförande på kort och lång sikt

Inkludera angiven tabell.

Utbildningsutbudet vid institutionen för socialt arbete

Umeå universitet är organiserat i följande 4 fakulteter, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Humanistiska fakulteten, Medicinska fakulteten och Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten samt 7 högskolor (Arkitektshögskolan, Designhögskolan, Idrottshögskolan, Handelshögskolan, konsthögskolan, Lärarhögskolan samt Restauranghögskolan). Utbildning till hälso- och sjukvårdskurator kommer att ges av samhällsvetenskapliga fakulteten med institutionen för socialt arbete som huvudansvarig. Vid samhällsvetenskapliga fakulteten finns idag 11 institutioner samt 11 enheter, centrumbildningar och högskolor

<https://www.aurora.umu.se/enheter/samfak/organisation/> Institutionen för socialt arbete ger forskarutbildning i socialt arbete och är huvudansvarig för socionomprogrammet som ges i samverkan med statsvetenskapliga institutionen, juridiska institutionen och enheten för statistik, Handelshögskolan. Institutionen för socialt arbete ger också ett joint masterprogram i socialt arbete, Nordic master in social work and welfare, tillsammans med Universitet i Stavanger (Norge) och Universitetet i Aalborg (Danmark), kompletteringsutbildning i socialt arbete för personer med en utländsk examen i socialt arbete, uppdragsutbildningar samt ett flertal fristående kurser på grund- och avancerad nivå. Fram till inrättandet av Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen och införandet av legitimation har, som tidigare framgått, socionomexamen varit den huvudsakliga yrkesexamen kuratorer inom hälso- och sjukvård haft.

Lärarkompetens och lärarkapacitet

I hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet kommer en lärargrupp av professorer, docenter/lektorer, forskare, adjunkter, doktorander och postdoktorer att undervisa (se bilaga 17 Tabell över lärarresurser på grund- och avancerad nivå). Kursansvariga examinatorer kommer att vara lektorer i socialt arbete med inriktning mot hälso- och sjukvård samt professorer och docenter/lektorer med undervisningskompetens och forskning på området socialt arbete i hälso- och sjukvård och/eller för hälso- och sjukvårdskuratorsexamen näraliggande och relevant forsknings- och undervisningserfarenhet.

Den centrala lärargruppen består av 17 medarbetare. Två av dessa är lektorer i socialt arbete med inriktning mot hälso- och sjukvård, fyra personer är professorer i socialt arbete, sex personer är docenter/lektorer och Fem medarbetare är adjunkter/postdoktorer/forskare. I lärargruppen finns en gedigen yrkeserfarenhet från hälso- och sjukvård. Fjorton av dem är socionomer, åtta har mångårig yrkeserfarenhet som kurator inom somatisk vård,

UMEÅ UNIVERSITET

primärvård, psykiatrisk vård eller råd och stöd (tidigare vuxenhabiliteringen) och en är leg psykolog/psykoterapeut med mångårig klinisk erfarenhet inom hälso- och sjukvården. Vidare är två personer yrkesverksamma som kuratorer inom hälso- och sjukvård och kombinerar sin anställning vid Umeå universitet med sin kliniska tjänstgöring. Förutom ovanstående deltar också lärare och forskare vid andra institutioner vid samhällsvetenskapliga fakulteten och medicinska fakulteten som psykologer och psykoterapeuter, jurister, statsvetare samt sjuksköterska (bilaga 17).

Vid institutionen för socialt arbete finns totalt 71 medarbetare som undervisar och forskar i socialt arbete. Dessa 71 medarbetare utgörs av adjunkter, lektorer/docenter, professorer, forskare, postdoktorer och doktorander. Femton av de 71 medarbetarna utgörs av personer som antingen är adjungerade (som har sin huvudanställning i kommunal socialtjänst) eller anknutna (senioranställda, kommundoktorander, timplärare etc.). Då flera av institutionens medarbetare har kompetensområden och bedriver forskning med hög relevans för hälso- och sjukvårdskuratorsexamen kommer dessa medarbetare att undervisa vid de inslag i utbildningen som korresponderar mot de nationella examensmålen. Exempel på undervisningsområden där lärare vid institutionen som ej är medtagna i bilaga 17 kan komma att bemannas för undervisning i hälso- och sjukvårdskuratorsutbildningen, är handledning av studenter i kursen Självständigt arbete 15 hp, kursen Verksamhetsförlagd utbildning (här avses de lärare som idag ansvarar för VFU-undervisning av studenter vid socionomprogrammet inom hälso- och sjukvård), undervisning på området kris, sorg, förluster och trauman samt lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper.

Programinnehållet har utvecklats i dialog med juridiska institutionen, institutionen för psykologi, institutionen för omvårdnad och statsvetenskapliga institutionen. De inslag av hälso- och sjukvårdsjuridik som ingår i programmet kommer lärare/forskare vid juridiska institutionen att undervisa om, de inslag av förvaltning och hälso- och sjukvårdspolitik som ingår i programmet kommer lärare/forskare vid statsvetenskapliga institutionen att undervisa om samt de vårdrelaterade inslag som ingår i programmet kommer lärare/forskare vid institutionen för omvårdnad att undervisa om. Med institutionen för psykologi har vi utvecklat ett ömsesidigt samarbete. Detta innebär att institutionen för socialt arbete ger en kurs inom ramen för hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet som samtidigt ges för studenter antagna till det grundläggande kurspaketet som ger behörighet för psykoterapiutbildningen vid institutionen för psykologi. Institutionen för psykologi ger därefter en kurs inom ramen för det grundläggande kurspaketet som ger behörighet för psykoterapeututbildningen som då också riktar sig till studenterna vid hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet. Då vi har goda samarbeten med andra professionsutbildningar vid Umeå universitet ser vi också stora möjligheter att utveckla undervisningsinslag som utgår ifrån interprofessionellt lärande där studenter antagna vid sjuksköterske- arbetsterapeut-, fysioterapi- läkar- och psykologutbildningen medverkar i olika former.

I den verksamhetsförlagda utbildningen, som genomförs i programmets andra termin, uppdras yrkesverksamma hälso- och sjukvårdskuratorer för att ge studenten handledning. Varje student tilldelas också en VFU lärare från institutionen för socialt arbete som tillsammans med VFU handledaren ansvarar för att de studerande uppnår de fastställda

UMEÅ UNIVERSITET

lärandemålen. För att säkerställa hög kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen kommer endast legitimerade hälso- och sjukvårdskuratorer att ges i uppdrag att vara VFU handledare. För att möjliggöra kompetensutveckling hos VFU handledarna erbjuder institutionen för socialt arbete handledarutbildning i tre steg med succesiv fördjupning.

Lärarna i programmets lärarlag har deltagit i universitetspedagogiska kurser, seminarier och workshops som ges av enheten för universitetspedagogik och lärande (UPL) vid Umeå universitet (<https://www.umu.se/universitetspedagogik-och-larandestod/om-upl/>) och flertalet av lärarna har också genomgått forskarhandledarutbildning. För att stärka och utveckla pedagogik och lärande har institutionen för socialt arbete under flera år haft ett samarbete med UPL. Medarbetare anställda vid UPL har med en omfattning om 25 - 30% haft i uppdrag att genomföra skräddarsydd högskolepedagogisk kompetensutveckling för institutionens medarbetare. Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten har adjunkter 10%, lektorer 20% och docenter 30% kompetensutveckling i sin tjänst. Varje medarbetare har årligen ett medarbetarsamtal med prefekt/biträdande prefekt. Vid dessa medarbetarsamtal diskuteras och upprättas en kompetensutvecklingsplan. Utöver dokumentation av kompetensutvecklingen i planen dokumenteras i bemanningsplaneringssystemet (BPS) den enskilde medarbetarens kompetensutvecklingsplanering. Vid varje medarbetarsamtal följs kompetensutvecklingsplaneringen upp och en ny planering görs för kommande år. Detta möjliggör och säkerställer en kontinuerlig kompetensutveckling hos medarbetarna. Det finns således en gedigen vetenskaplig, pedagogisk och professionsrelaterad undervisningsbakgrund hos de lärare som kommer att undervisa vid programmet.

Varje kurs i programmet kommer att utgöras av ett lärarlag med en kursansvarig examinator och där några av lärarna kommer att finnas i flera av programmets kurser. Studierektor med ansvar för avancerad nivå, tillika programansvarig, är pedagogiskt ansvarig. Tillsammans med de kursansvariga genomför studierektorn kontinuerliga kursutvärderingar, programutvärdering och löpande kvalitetssäkringsarbete i enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning (bilaga 16). Utbildningsutskottet vid institutionen för socialt arbete har det övergripande ansvaret för programmet. Ledamöterna i utskottet består av tre studeranderepresentanter, biträdande prefekt med ansvar för utbildning, studierektor med ansvar för avancerad- och forskarutbildningsnivå, studierektor med ansvar för socionomprogrammet och grundutbildning, programsammordnare för socionomprogrammet, studieadministratör, programvägledare för avancerad nivå samt lärarrepresentanter. Utbildningsutskottet ansvarar för beredning av utbildningsfrågor på grund- och avancerad nivå kring bl.a. kursplaner, examinationsfrågor, frågor som berör scheman och undervisningens uppläggning, kursutvärderingar och uppföljning samt principer för tillgodoräknanden (bilaga 18 Regler för prefektstyre, institutionernas beredningsorganisation m.m. vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten). Denna ordning bidrar till samordning och samsyn vad gäller pedagogik samt säkerställning av kvalitet och progression genom programmet.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Utbildningsmiljön

Bedömningsgrunder:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Vetenskaplig- och professionsinriktad miljö

I norra Sverige är det i första hand Institutionen för socialt arbete, Umeå universitet, som bedriver omfattande forskning på området socialt arbete inom hälso- och sjukvård till skillnad från (eller i alla fall i större utsträckning än) andra lärosäten i norra Sverige. Denna forskning sker inom ramen för forskningsprofilen *Psykisk hälsa och välbefinnande i sociala och sjukvårdande verksamheter* (<https://www.umu.se/forskning/grupper/psykisk-halsa-och-valbefinnande-i-sociala-och-sjukvardande-verksamheter/>). Institutionen ger också en fördjupningskurs, *socialt arbete inom somatisk och psykiatrisk vård, 15 hp* på avancerad nivå inom ramen för socionomprogrammets sjunde termin (bilaga 19). Denna kurs är nära länkade till nämnda forskningsprofil och genomförs av medarbetare verksamma i forskningsprofilen. UKÄ påpekade i sin rapport *Förslag till examensbeskrivning för yrkesexamen för kuratorer inom hälso- och sjukvården – redovisning av ett regeringsuppdrag* (Rapport 2017:5) att Umeå universitet (institutionen för socialt arbete) är ett av få lärosätten i landet som ger en kurs på området socialt arbete inom hälso- och sjukvård.

Kursen handlar om de speciella villkor och arbetsmetoder som aktualiseras vid socialt arbete inom hälso- och sjukvård, samt insatser riktade till personer med psykisk ohälsa eller psykisk funktionsnedsättning i lokalsamhället. I kursen fokuseras också på centrala områden för sjukhuskuratorers arbete så som reproduktiv hälsa och allvarlig kronisk sjukdom. Kursens lärarlag består av professorer, docenter och lektorer med gedigen erfarenhet av undervisning, forskning och kliniskt/praktiskt arbete på området socialt arbete inom hälso- och sjukvård och näraliggande områden. De medarbetare som ingår i ovannämnda lärarlag kommer att bemannas för undervisning inom ramen för kurser som ges i Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet (se också bilaga 17 tabell över lärarresurser på grund- och avancerad nivå samt redogörelsen vid bedömningsområde Lärarkompetens och lärarkapacitet).

Institutionen har ett omfattande samarbete med Region Västerbotten samt verksamheter vid Norrlands universitetssjukhus. Som exempel kan nämnas den samverkan som sker inom ramen för UCFF, Umeå universitets centrum för funktionshinderforskning som institutionen för socialt arbete är värdinstitution för (<https://www.umu.se/institutionen-for-socialt-arbete/umea-centrum-for-funktionshinderforskning/>), vård och omsorgscollege (en av institutionens medarbetare ingår i styrgruppen), FOU Välfärd (där samverkan bl.a. sker i ett större forskningsprogram om missbruksvård vid institutionen), samverkan med länets nätverk för kuratorer samt samverkan med svensk kuratorsförening.

Forskare och lärare vid institutionen har, och har haft, flera pågående forskningsprojekt på området socialt arbete i hälso- och sjukvård, funktionsnedsättning och funktionshinder samt socialt arbete i habiliterings- och rehabiliteringsverksamheter. Forskningsprojekten handlar t.ex. om

UMEÅ UNIVERSITET

personer med intellektuella funktionsnedsättningar, organisation och profession, psykosociala aspekter på cancersjukdom och cancervård, genusaspekter i det psykosociala arbetet, organiserandet av stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning, brukarorganisationernas roll och funktion. Med hög relevans för denna ansökan kan också nämnas att institutionen sedan flera år driver ett forskningsprojekt som specifikt fokuserar just kring kuratorsfunktionen i hälso- och sjukvård med tonvikt på förutsättningar och möjligheter för optimalt fungerande. Inte minst har den forskningen motiverat innehållet i kurserna Relation och förändring: Counseling, 7,5 hp samt Grundläggande psykoterapeutisk teori och metod: Behandling, 7,5 hp.

Forskare och lärare vid institutionen publicerar med frekvent regelbundenhet vetenskapliga artiklar i internationella och nationella tidskrifter, rapporter, böcker och bokkapitel och annat material på området socialt arbete i hälso- och sjukvård samt i näraliggande och högst relevanta områden.

Flera lärare och forskare vid institutionen har aktiva samarbeten med och ingår i nationella nätverk med hög relevans för socialt arbete i hälso- och sjukvård och eller för socialt arbete i rehabiliterings- och habiliteringsverksamheter såsom: Det svenska nätverket för handikappforskning (SNHF) (<https://www.snhf.se/>), Nordic Network of Disability Research (NNDR) (<http://nndr.org/>), Centrum för Evidensbaserade Psykosociala Insatser (CEPI) (<https://www.cepi.lu.se/>), det svenska nätverket för samhällsvetenskaplig och humanistisk psykiatriforskning (HumSamPsyk) samt Nätverket för forskande socionomer inom hälso- och sjukvård (<https://ki.se/nvs/natverk-for-forskande-socionomer-i-halso-och-sjukvard>). Utbildningsmiljön på institutionen för socialt arbete håller en hög vetenskaplig nivå med en nära koppling mellan forskning och utbildning.

Vad gäller den professionsinriktade miljön vid institutionen kommer professorer, docenter/lektorer, forskare, adjunkter, doktorander och postdoktorer att undervisa. Som beskrivits i avsnittet om Lärarkompetens och lärarkapacitet, sid 11-14) finns det i lärargruppen en gedigen yrkeserfarenhet från hälso- och sjukvård, flera har mångårig yrkeserfarenhet som kurator eller har mångårig klinisk erfarenhet inom hälso- och sjukvården. Utöver detta så är två personer yrkesverksamma som kuratorer inom hälso- och sjukvård och kombinerar sin anställning vid Umeå universitet med sin kliniska tjänstgöring. Förutom ovan nämnda deltar också lärare och forskare vid andra institutioner vid samhällsvetenskapliga fakulteten och medicinska fakulteten som psykologer och psykoterapeuter, jurister, statsvetare samt sjuksköterska (bilaga 17)

Utbildningsmiljön och pedagogik

Vid institutionen har det bedrivits utbildning inom ramen för socialt arbete i 60 år. Det finns således en gedigen erfarenhet av att ge utbildning som leder fram till yrkesexamen (socionomexamen) och som är vetenskapligt förankrad samt professionsinriktad. Under dessa år har en stabil forskningsmiljö vuxit fram, och anknytningen mellan forskning och utbildning är väl utvecklad. Lärarlagets samlade erfarenheter utgör på så sätt utbildningens bas, och de enskilda lärarnas kunskap och erfarenheter kommer studenterna till gagn i olika undervisningssituationer. Den pedagogiska grundsynen har sin utgångspunkt i att de studerande är aktiva, självständiga och tar ansvar för sitt lärande. Lärare och forskare som undervisar vid programmet strävar efter att tillsammans med studenterna skapa en miljö och ett klimat som stimulerar de studerande till nyfikenheten, intresse och ett kritiskt förhållningssätt till sitt lärande. Pedagogiken syftar till att befrämja såväl den vetenskapliga- som professionsutveckling.

UMEÅ UNIVERSITET

Undervisningen baseras på aktuell forskning, beprövad erfarenhet, professionsinriktade perspektiv samt färdighetsövande moment. Vidare utgörs undervisningen av reflekterande övningar, seminarier och skrivuppgifter baserade på forskning, teorier och praktik i relation till studentens egen erfarenhet och kunskapsnivå. I kursplanerna (bilaga 7-13) beskrivs hur undervisningen är upplagd. Några exempel som belyser denna pedagogiska grundtanke:

I kursen *Verksamhetsutveckling, implementering och utvärdering 7, 5 hp* sker examinationen via ett fiktivt verksamhetsutvecklingsprojekt som ska motiveras utifrån en kunskapsgenomgång baserad på vetenskaplig litteratur. Möjligheter och hinder vid implementering skall kritiskt granskas och styrkor och svagheter i utvärdering diskuteras.

Undervisningen i kursen *Relation och förändring: Counseling 7,5 hp* sker genom föreläsningar med inlagda gruppdiskussioner. Gruppdiskussionerna syftar till att levandegöra kursens tema genom reflektioner kring den egna personen i ett professionellt sammanhang samt kring egna erfarenheter av relationers (o)möjligheter. Vidare genomförs seminarier som fokuserar på indikationer för, och innebörd av, det existentiella perspektivet i ett mer kliniskt sammanhang.

Ett tredje exempel hämtas från kursen *Verksamhetsförlagd utbildning*, som ges på halvfart parallellt med kursen *Grundläggande psykoteraeutisk teori och metod: Behandling, 7,5 hp*. I kursen kommer studenten löpande att föra processreflektioner baserade på situationer som studenten möter under sin verksamhetsförlagda utbildning. Målet är att studenten ska reflektera över och utveckla sitt professionella förhållningssätt samt integrera teoretiska kunskaper som ges i kursen *Grundläggande psykoteraeutisk teori och metod: Behandling, 7,5 hp*. Detta görs dels självständigt och dels kollegialt med andra studenter och lärare. Studenten kommer vid minst ett av de kollegiala reflektionstillfällena föredra ett eget ärende och till ärendet relevant litteratur. Studenten ska även arbeta med en skriftlig examinationsuppgift som rör integrering av teoretisk kunskap i yrkespraktiken.

Institutionen för socialt arbete kommer att vara huvudansvarig att ge Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet men i dialog med juridiska institutionen, institutionen för psykologi, institutionen för omvårdnad och statsvetenskapliga institutionen. Samverkan med dessa institutioner handlar om att lärare och forskare med hög kompetens på områden med relevans för specifika nationella examensmål ansvarar för och genomför undervisning och examination i kurser som ges på programmet. Ett illustrativt exempel: för att studenter antagna på hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet ska kunna få ta del av undervisning och examination som leder till att de efter utbildningen uppnår det nationella examensmålet *Visa förmåga att tillämpa relevanta författningar* genomförs undervisningen och examination som är länkat till detta examensmål av lärare/forskare, anställda vid juridiska institutionen. De inslag av förvaltning och hälso- och sjukvårdspolitik som ingår i programmet kommer lärare och forskare vid statsvetenskapliga institutionen att undervisa om samt de vårdrelaterade inslag som ingår i programmet kommer lärare och forskare vid institutionen för omvårdnad att undervisa om.

Med institutionen för psykologi har vi utvecklat ett ömsesidigt samarbete. Detta innebär att institutionen för socialt arbete ger en kurs inom ramen för hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet som samtidigt ges för studenter antagna till det grundläggande kurspaketet som ger behörighet för psykoteraeututbildningen vid institutionen för psykologi. Institutionen för psykologi ger därefter en kurs

UMEÅ UNIVERSITET

inom ramen för det grundläggande kurspaket som då också riktar sig till studenterna på hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet. Det föregående beskrivna samarbetet med institutionen för psykologi, juridiska institutionen, institutionen för omvårdnad och statsvetenskapliga institutionen syftar till att på bästa möjliga sätt tillvara ta den kompetens och forskning som finns vid respektive institution. Detta borgar också för hög kvalitet i utbildningen.

Vid institutionen finns således både resurser och kompetens för att ge utbildning som leder fram till Hälso- och sjukvårdskuratorexamen. Institutionen har också ett välfungerande samarbete med yrkesverksamma hälso- och sjukvårdskuratorer vid Norrlands universitetssjukhus och primärvården i Västerbottens läns landsting. Ett gott samarbete finns också med medicinska fakulteten vid Umeå universitet i utbildningsfrågor. Vid institutionen för socialt arbete, Umeå universitet finns en gedigen och mångårig erfarenhet av att ge utbildning av högkvalitet som leder fram till yrkesverksamhet som kurator inom området hälso- och sjukvård. Som framgår ovan är också forskning inom området socialt arbete inom hälso- och sjukvård sedan länge väl etablerat vid institutionen för socialt arbete.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Resurser

Bedömningsgrunder:

Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur.

De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.

Umeå universitet

Lärosätet grundades 1965 och har idag runt 35 000 studenter, 150 olika utbildningsprogram, samt en mångfald av fristående kurser på grund- och avancerad nivå. Umeå universitet är organiserat i följande fyra fakulteter: samhällsvetenskaplig-, humanistisk-, medicinsk- samt teknisk-naturvetenskaplig fakultet. Till detta finns sju högskolor: Arkitektshögskola, Designhögskola, Idrottshögskola, Handelshögskola, konsthögskola, Lärarhögskola samt Restauranghögskola.

Utbildning till hälso- och sjukvårdskurator kommer att ges av samhällsvetenskapliga fakulteten med institutionen för socialt arbete som huvudansvarig. Vid samhällsvetenskapliga fakulteten finns idag 11 institutioner samt 11 enheter, centrumbildningar och högskolor

<https://www.aurora.umu.se/enheter/samfak/organisation/>. Fram till inrättandet av Hälso- och sjukvårdskuratorexamen och införandet av legitimation har, som tidigare framgått, socionomexamen varit den huvudsakliga yrkesexamen för blivande kuratorer inom hälso- och sjukvård.

Vid institutionen för socialt arbete, Umeå universitet finns en 60 årig erfarenhet av att ge utbildning som fram till nu lett fram till yrkesverksamhet som kurator. Programmet ges i samverkan med statsvetenskapliga institutionen, juridiska institutionen samt enheten för statistik, vid handelshögskolan. Socionomprogrammet (och tidigare motsvarighet) har getts i Umeå sedan 1962 (då ansvarade ett socialinstitut för utbildningen och mellan 1964 - 1976 gavs utbildningen vid Socialhögskolan). Sedan högskolereformen 1977 ges socionomprogrammet av Umeå universitet.

För att tillförsäkra att de studerande antagna på hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet genomgår en utbildning med hög kvalitet kommer undervisningssamverkan att ske med juridiska institutionen, institutionen för psykologi, statsvetenskapliga institutionen, samtliga vid samhällsvetenskapliga fakulteten samt institutionen för omvårdnad vid medicinska fakulteten. Hur denna utbildningssamverkan ser ut och genomförs har beskrivits på sidorna 15-18. Denna samverkan görs mot bakgrund av att både undervisnings- och forskningskompetens på för hälso- och sjukvårdskuratorexamen högst relevanta områden finns på dessa institutioner. Genom denna samverkan tillförsäkras att utbildningen genomförs av lärare/forskare med hög kompetens inom de olika områden som de nationella examensmålen stipulerar.

UMEÅ UNIVERSITET

Vid Umeå universitet finns således en mångårig och gedigen erfarenhet av att ge utbildning med likvärdiga krav på resurser och infrastruktur som Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet kommer att behöva. Programmet kommer att genomföras på likartat sätt som exempelvis socionomprogrammet, och något behov av särskilda lokaler, utrustning eller någon annan infrastruktur än den som finns tillgänglig idag finns inte. Sammantaget bedömer vi att det finns en stabil infrastruktur av hög kvalitet vid Umeå universitet.

Resurser och infrastruktur

Alla medarbetare och studenter vid Umeå universitet har tillgång till ett omfattande utbud av service och tjänster inom IT. Enheten för IT-stöd och utveckling (ITS) erbjuder support, systemutveckling, projektledning, servertjänster, upphandling och inköp av utrustning, <https://www.umu.se/it-stod-och-systemutveckling/>. ITS ansvarar också för att tjänsterna följer nationella och universitetsgemensamma IT-säkerhetsregler. Institutionen för socialt arbete anlitar ITS för support och stöd. Två medarbetare vid ITS finns på plats två dagar i veckan för att ge medarbetar hands on stöd och support i IT och datorfrågor.

När det gäller medarbetarnas kompetensutveckling i frågor om lärande och pedagogik finns vid lärosätet, Universitetspedagogik och lärandestöd (UPL), <https://www.umu.se/universitetspedagogik-och-larandestod/om-upl/>. UPL erbjuder högskolepedagogiska kurser, workshops och seminarier för anställda. UPL erbjuder också stöd och support till anställda och studenter i e-lärande och lärandesystem såsom Canvas, Moodle, Cambro, UmU Play, Urkund och Zoom. I utvecklandet av tidigare program och kurser samt för att möjliggöra medarbetares kompetensutveckling i lärande och högskolepedagogik, har institutionen under flera år avtalat stöd med UPL för att säkerställa att lärare erhåller adekvat och ny kunskap om pedagogiska möjligheter. Vårt samarbete med UPL kommer att fortsätta i arbetet med genomförandet av Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet (och de övriga utbildningar som institutionen ansvarar för).

För att ytterligare stärka support, stöd och möjligheten till kompetensutveckling för institutionens medarbetare rekryterar i skrivande stund institutionen en IT pedagog på en 100% :s tillsvidare tjänst. Lärare och forskare vid institutionen har genomgått universitetspedagogisk utbildning och de deltar regelbundet i de kurser, seminarier och workshops som arrangeras. Inom ramen för institutionens högre seminarium arrangeras också löpande pedagogiska seminarier som riktar sig till medarbetarna. Vid dessa seminarier diskutera flera angelägna pedagogiska frågor såsom aktuella pedagogiska frågor som e-lärande, examinationsformer, stöd till studenter med funktionsnedsättning och undervisningsformer.

UMEÅ UNIVERSITET

Studenter antagna vid Umeå universitet har tillgång till ett antal programvaror och andra IT-hjälpmedel och verktyg för e-lärande som t.ex. Office-paketet, Zoom, Skype, lärplattform och mailklient. Vid institutionen används i dagsläget Cambro som lärplattform i samtliga kurser med tillgång till undervisningsmaterial, information och flera möjligheter till kommunikation mellan lärare och studenter. Universitet kommer inom de närmaste två åren att övergå till lärplattformen Canvas som är stabilare och har fler möjligheter till studerandeaktiva lärandeverktyg.

För motion och träning finns Idrottsklubben studenterna Umeå (IKSU) som är anslutet till Riksidrottsförbundet och Sveriges Akademiska Idrottsförbund. IKSU erbjuder en mängd möjligheter till rekreation, träning och motion <https://www.iksu.se/sv/om-iksu/> och är enligt en undersökning rankad som nummer två bland de mest besökta träningsanläggningarna i världen.

Vid institutionen finns i dagsläget tre medarbetare som har i uppdrag, att inom ramen för sin anställning, ansvara för program- och studievägledning. Den totala omfattningen motsvarar 1,5 heltidstjänster. Studenter antagna vid Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet kommer att ha tillgång till dessa medarbetares stöd och studievägledning. Vid Umeå universitet finns Studentcentrum som erbjuder studievägledning, studierelaterat stöd till studenter och utfärdar examensbevis. Studentcentrum ansvarar för antagning till utbildningar, utbildar i och förvaltar olika studieadministrativa datasystem, såsom Ladok samt handlägger och beslutar om examen och tillgodoräknande. I samverkan med institutionerna tas metoder fram för att hjälpa studenterna att bli framgångsrika i sina studier. Där ingår också Studenthälsan, som arbetar förebyggande och hälsofrämjande för studenter som kan få stöd i frågor som rör deras fysiska, psykiska eller psykosociala hälsosituation. Vidare arbetar universitetsförvaltningen med att upprätta och revidera regelverk på grund- och avancerad nivå.

Umeå universitet utgörs av ett samlat Campus med flera byggnader bestående av undervisningslokaler och medarbetares arbetsrum inom gångavstånd. Det finns således tillgång till ändamålsenliga lokaler för lärande inom ett välavgränsat geografiskt avstånd. Möjligheter att nyttja lokaler för lärande finns också vid Norrlands Universitetssjukhus, som också ligger inom ramen för campusområdet. Vidare finns möjlighet att nyttja lokaler vid konstnärligt Campus (som utgörs av Konsthögskolan, Designhögskolan och Arkitekt högskolan) som är beläget ca 1,5 km från huvudcampus. Vid institutionen används TimeEdit, en molnbaserad plattform för planering, lokalbokning och schemaläggning. Studenterna har även möjlighet att utnyttja grupprum via programmet. TimeEdit bidrar till ett effektivt nyttjande av lokaler och minskar risken för dubbelbokningar. Studenter och lärare har tillgång till ett aktuellt schema som uppdateras omedelbart vid ändringar. Lärare och studenter i Hälso- och sjukvårdsprogrammet har på så sätt tillgång till att boka grupprum och lärosalar på universitets samtliga lokaler. Universitet har utvecklat en ny studentwebb där studenter hämtar studierelaterad information om programmet, betyg på kurser, scheman samt hittar länkar till övriga webbsidor och tjänster.

UMEÅ UNIVERSITET

Vid Umeå universitet har medarbetare och studenter tillgång till tre bibliotek: universitetsbiblioteket (UmUB), medicinska biblioteket samt universitetsbiblioteket vid konstnärligt campus, <https://www.umu.se/bibliotek/>. Biblioteken tillhandahåller böcker, kurslitteratur, tidskrifter samt annat material för utlåning och har hundratals databaser och över 35 000 elektroniska tidskrifter. UmUB är det största vetenskapliga biblioteket i Norrland och är ett av sju svenska pliktbibliotek dvs allt material som trycks i Sverige levereras till UmuUB. UmuUB anordnar utbildningar, kurser och workshops i bl.a. sökningar i olika forskningsdatabaser och olika studietekniker. Där finns många läsplatser och datorarbetsplatser samt tio bokningsbara grupprum utan kostnad. Bibliotekets tjänster är också nåbara via webben, vilket tillåter ett effektivt nyttjande oavsett tid och plats.

Tillgången till platser för utbildning i klinisk miljö/praktiskt socialt arbete inom hälso- och sjukvård kommer att säkras via avtal. Inom ramen för de VFU-avtal institutionen har med de tre nordligaste regionerna fördelas den kliniska färdighetsträningen vid olika verksamheter inom regionernas primär-, somatisk- och psykiatrisk vård samt Råd och stöd och barn- och ungdomshabiliteringen. Hur den verksamhetsförlagda utbildningen är upplagd och genomförs beskrivs utförligt vid andra bedömningsområden.

Styrdokument (Utbildningsplan och kursplaner)

Bedömningsgrunder:

Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.

Inkludera angivna bilagor.

Styrdokument: utbildningsplan, kursplaner, kurslitteraturlistor och examensbeskrivning

Inrättande av Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet vid Umeå universitet har följt den av Umeå universitet fastlagda processen för inrättande av utbildningsprogram. Denna process finns beskriven i Umeå universitets *handläggningsordning för att, inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurs, program, huvudområde och lokal examensbeskrivning* (bilaga 22) samt Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning på grund-, avancerad- och forskarutbildningsnivå (bilaga 16). Anhållan om att inrätta hälso- och sjukvårdsprogrammet vid Umeå universitet, enligt fastställd handläggningsordning återfinns i bilaga 1. Inrättandet av programmet har processats vid följande beslutsinstanser vid Umeå universitet: Utbildningsutskottet vid institutionen för socialt arbete, Samhällsvetenskapliga fakultetens utbildningskommitté (bilaga 2), Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden (bilaga 3), Umeå universitets utbildningsstrategiska råd (bilaga 4) och därefter fastställts av Rektor vid Rektorsbeslutsmöte (bilaga 5). Ovanstående instanser har också varit delaktiga i att fastställa utbildningsplanen och kursplanerna. I samtliga instanser finns studeranderepresentanter från studentkårerna representerade. I arbetet med att utforma programmets innehåll, kursplanerna och kurslitteraturen har dialoger förts med yrkesverksamma kuratorer inom primärvård, psykiatrisk vård och somatisk vård. De yrkesverksamma kuratorer som deltagit i dialogerna har utgjorts av personer med både bred och djup yrkeserfarenhet men också personer som varit relativt nyutexaminerade socionomer. Dialogerna har på så sätt bidragit till att fånga upp variation, bred och djup av erfarenheter. Vid dessa möten har synpunkter på innehållet och upplägget inhämtats som använts i arbetet med att utforma kursplanerna och utbildningens upplägg.

Utbildningsutskottet vid institutionen för socialt arbete har kontinuerligt diskuterat och utformningen av utbildningsplanen, kursplanerna och kurslitteraturlistorna. Kurslitteraturlistorna utgörs av publikationer på såväl svenska som engelska och består av vetenskapliga artiklar, rapporter, böcker, bokkapitel och avhandlingar. Utbildningsplanen, kursplanerna och kurslitteraturlistorna har sedan tillsammans med anhållan om inrättandet av utbildningsprogrammet behandlats av ovan nämnda instanser enligt den ordning som ovan redogjorts för, kursplanerna återfinns i bilagorna 7- 13 och utbildningsplanen i bilaga 6. Examensbeskrivningen för Hälso- och sjukvårdskuratorexamen vid Umeå universitet har tagits fram av samhällsvetenskapliga fakulteten och godkänts av Examina, Studentcentrum (bilaga 14).

Fastställande, förnyande och kvalitetssäkring av styrdokument

Utbildningsplanen, kursplanerna och kurslitteraturlistorna är utarbetade i enlighet med Umeå universitets regler för kursplaner och kurslitteraturlistor på grund- och avancerad nivå (bilaga 20 och 23). Umeå universitets regler för utformning av kursplaner och kurslitteratur

UMEÅ UNIVERSITET

utgår från högskoleförordningen och SUHF:s rekommendationer. Umeå universitets regler för kursplaner och kurslitteraturlistor fastställer vad som ska finnas med kursplaner och litteraturlistor samt hur ändringar i kursplaner ska göras. Vidare beskriver regeln hur arbetet med kursplaner och kurslitteratur i Umeå universitets kurs- och utbildningsdatabas (Selma) ska göras. I en kursplan ska följande framgå: kursens nivå, antal högskolepoäng, betygsskala, mål (förväntade studieresultat), behörighetskrav, examination och examinationsformer (dvs. formerna för bedömning av studenternas prestationer) samt om det finns övriga föreskrifter (bilaga 20). När det gäller formerna för bedömning av studenternas prestationer så ska det i kursplanen tydligt framgå hur examinationen och formerna för examinationerna ser ut detta då det är grunden för examinatorns myndighetsutövning gentemot en student, borga för studenternas rättssäkerhet samt ge studenterna förutsebarhet.

Processen för kvalitetssäkring och ändring i kursplaner finns och reglerade i ovannämnda regel (bilaga 20). Ändringar i kursplaner medges ej under pågående kurs detta då studenter och lärare ska få vetskap om ändringarna i tillräcklig tid för att kunna förhålla sig till ändringarna. Ändringar i kursplaner och utbildningsplan ska vara fastställda senast det datum som en kurs eller ett program finns möjlig att söka till via antagning.se. Om särskilda skäl föreligger (t.ex. om det av kvalitetsskäl föreligger ett behov av ändring av innehållet eller om det finns tvingande yttre omständigheter) kan ändringar göras, dock ska det vara fastställt i god tid innan en kurs startar men senast åtta veckor innan kursstart. Hänsyn ska också tas till möjligheterna att tillgodose de behov som studenter med funktionsnedsättning kan ha.

Förslag till ändringar i kursplaner och kurslitteraturlistor kan ske på initiativ av kursansvarig och lärarlag, eller på initiativ av Utbildningsutskottet på basis av kursutvärderingar efter dialog med kursansvarig och lärarlag. Även studierektor för avancerad nivå, tillika programansvarig, kan efter dialog med kursansvarig och lärarlag initiera ändringar. Fastställande och ändringar av kursplaner är vid samhällsvetenskapliga fakulteten delegerade till Prefekt vid den institution som ger aktuell kurs (bilaga 21). Vid institutionen för socialt arbete är det Utbildningsutskottet som handlägger frågor om fastställande och ändring av kursplaner och kurslitteraturlistor. Utbildningsutskottet sammanträder med regelbundenhet under pågående termin. Utskottets ansvar och uppgifter regleras i samhällsvetenskapliga fakultetens regler för prefektstyre och institutionernas beredningsorganisation (bilaga 18). Utbildningsutskottet ansvarar för beredning av utbildningsfrågor på grund- och avancerad nivå. Bland uppgifterna ingår bl.a. följande områden: kursplaner, examinationsfrågor, scheman och undervisningens uppläggning, kursutvärderingar och uppföljning samt principer för tillgodoräkningen. För att efterleva ovannämnda regler för hur kursplaner och kurslitteraturlistor ska fastställas och ändras arbetar utskottet med kursplanefönster. Inför varje termin beslutas om vid vilket sammanträdesdatum kursplaner och kurslitteraturlistor kan ändras, revideras eller fastställas så att ändringar kan fastställas i god tid innan kursen öppnar för anmälan på antagning.se

UMEÅ UNIVERSITET

Utbildningsutskottet består av följande ledamöter: biträdande prefekt med ansvar för utbildning, studierektor för avancerad nivå och forskarutbildning, tillika programansvarig, studierektor med ansvar för socionomprogrammet och grund nivå, programansvarig för socionomprogrammet, programvägledare för avancerad nivå, lärarrepresentanter, tre studeranderepresentanter samt studieadministratör för utbildning på avancerad nivå. När det gäller socionomprogrammet handläggs frågor om kursplaner och kurslitteraturlistor av programrådet för socionomprogrammet. Prefekten tar upp ändringar eller fastställande kursplaner i den lokala samverkansgruppen (som består av representanter från de fackliga organisationerna, arbetsmiljöombuden, lika villkors ombud, prefekt samt institutionens personalsamordnare) varefter beslut om fastställande eller ändringar i kursplanen görs vid prefektens beslutsmöte. I beslutsmötet närvarar en studeranderepresentant som utsetts av studerandeföreningen för socionomstudenterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande, resultat

Säkring av examensmål

Bedömningsgrund:

Genom utbildningens utformning genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.

Utformning och genomförande

En arbetsgrupp har haft det operativa ansvaret att tillsammans med studierektor för socionomprogrammet och grund nivå, studierektor för avancerad nivå (tillika programansvarig) och biträdande prefekt med ansvar för utbildning att utforma programmet, ta fram utbildningsplan, kursplaner och färdigställa en ansökan om examensrätt till UKÄ. Arbetsgruppen har utgjorts av två lektorer i socialt arbete med inriktning mot hälso- och sjukvård. Bägge har egen forskning inom området och en av lektorerna kombinerar sin anställning vid institutionen med en anställning som legitimerad Hälso- och sjukvårdskurator. I arbetsgruppen har också en professor ingått. Professorn har mångårig erfarenhet av forskning på området samt kliniskt arbete som psykolog/psykoterapeut inom hälso – och sjukvård. I arbetet med att utforma programmets innehåll och kursplanerna har dialoger förts med yrkesverksamma kuratorer inom primärvård, psykiatrisk vård och somatisk vård (se också sid 23 där detta beskrivs). Förslaget till utbildningsprogrammet har kontinuerligt diskuterats och kommunicerats vid APT, utbildningsutskottet, personaldagar och prefektens veckobrev.

Under bedömningsområde *Yrkesexamen*, avsnittet om utbildningens innehåll samt vid bedömningsområde *Förutsättningar*, avsnittet om utbildningsmiljön finns utförliga beskrivningar av hur utbildningen är utformad, hur genomförandet ser ut samt hur examinationerna genomförs. För en utförlig beskrivning av hur utformningen, genomförandet och examinationerna säkerställer att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas hänvisas till föregående nämnda avsnitt. Här kan sammanfattningsvis sägas att för att uppnå progression i Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet bygger kurserna succesivt på varandra. Genom programmet finns följande övergripande utbildningsinslag; professionell- och vetenskaplig utveckling och fördjupning, etik, professionell färdighetsträning samt utveckling i samtals- och kommunikationskompetens. Utbildningen ges i samverkan med institutionen för psykologi, juridiska institutionen och statsvetenskapliga institutionen vid samhällsvetenskapliga fakulteten samt med institutionen för omvårdnad vid medicinska fakulteten.

De nationella examensmålen för Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen har varit utgångspunkten för framtagandet av programmet och de ingående kurserna. Examinationsformerna är utformade efter lärandemålen (FSR). Examinationsformerna varierar mellan individuell skriftlig hemtentamen, individuell skriftlig tentamen, reflektionsuppgifter, skriftliga och muntliga grupparbeten, seminarier, skriftliga processreflektioner och författandet av ett självständigt arbete. Återkopplingen av examinationerna till de studerande sker på olika sätt; muntliga genomgångar, skriftlig respons, tentamensgenomgångar som är schemalagda, samtal med den studerande eller

UMEÅ UNIVERSITET

inspelad film som distribueras via lärplattformen. Varje kurs i programmet kommer att utföras av ett lärarlag med en kursansvarig examinator och där några av lärarna kommer att finnas i flera av programmets kurser. Studierektor med ansvar för avancerad nivå är pedagogiskt ansvarig. Tillsammans med de kursansvariga genomför studierektorn kontinuerliga kursutvärderingar, programutvärdering och löpande kvalitetssäkringsarbete i enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning (bilaga 16). Utbildningsutskottet vid institutionen för socialt arbete har det övergripande ansvaret för programmet.

Den pedagogiska grundsynen har sin utgångspunkt i att de studerande är aktiva, självständiga och tar ansvar för sitt lärande. Undervisnings- och examinationsformerna är varierande och utformade så att de bidrar till den studerandes utveckling, problemlösning, vetenskaplighet, kritiskt tänkande och lärande. I respektive kursplan finns de olika lärande-, undervisnings- och examinationsformerna beskrivna (bilaga 7-13). Undervisnings- och lärandeformerna varierar mellan föreläsningar, seminarier, gruppövningar, handledning, reflekterande diskussioner, processövningar, Case-metodik, författandet av ett självständigt arbete under handledning och verksamhetsförlagd utbildning under handledning.

Säkring av examensmålen

Kvalitetssäkring och utveckling av programmets innehåll och genomförande kommer att göras i enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning. Umeå universitet har ett sammanhållet kvalitetssystem för utbildning. Detta system är integrerat i universitets verksamhetscykel (bilaga 16 kvalitetssystem för utbildning). Vid bedömningsområde *Studentperspektiv* finns en utförlig redogörelse för kvalitetssäkringssystemet vid Umeå universitet. Kvalitetssäkringen och säkring av de nationella examensmålen för Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen kommer att utgå ifrån de nio olika aktiviteter som ska stödja, utveckla och synliggöra kvalitetsarbetet. Dessa aktiviteter omfattar samtliga organisatoriska nivåer vid universitetet och ska genomföras i olika tidscykler. Kvalitetssystemet genomsyras av följande sex perspektiv som ska vara integrerade i kurser och utbildningsprogram: Forskningsanknytning, Internationalisering, Jämställdhet, Samverkan och arbetslivsanknytning, Hållbar utveckling samt Studentinflytande och studentcentrerat lärande. En central aktivitet i kvalitetssystemet är aktivitet 5, *Säkring av nationella examensmål*. Ett instrument som används i detta arbete är examensmålsmatrisen. Matrisen ska fungera som ett verktyg för att systematiskt planera, utforma och analysera utbildning och vara ett belägg för att utbildningen med progression svarar mot de nationella examensmålen.

Även aktivitet 6 Verksamhetsberättelse och verksamhetsplan för utbildningsprogram är i detta sammanhang av betydelse. Verksamhetsberättelsen för Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet syftar till att sammanställa och analysera den information och data som genererats i de olika aktiviteterna som ingår i kvalitetssystemet. Den verksamhetsplan för programmet som upprättas har till syfte att, med utgångspunkt i en analys av verksamhetsberättelsen, identifiera åtgärder för utveckling av utbildningsprogrammet. Ytterligare en viktig aktivitet för säkring av de nationella

UMEÅ UNIVERSITET

examensmålen är utbildningsutvärdering genom kollegial extern granskning. Målet med den kollegiala externa granskningen är att granskningen ska bidra till att kvalitetssäkra utbildningens innehåll och genomförande. Vidare ska den ge stöd för kvalitetsutveckling. I bilaga 16 beskrivs utförligt hur de nio olika aktiviteterna i kvalitetssystemet ska genomföras, vem som är ansvarig, tidsplan, hur resultatet ska återkopplas och bidra till utveckling. En central och viktig aktör i alla dessa nio aktiviteter är studenten. Det är på basis av de studerandes synpunkter, omdömen och erfarenheter tillsammans med lärarnas erfarenheter som en kurs och ett utbildningsprogram ska utvecklas, kvalitetssäkras och för hur de nationella examensmålen kan säkerställas. För en redogörelse över hur de nationella examensmålen för hälso- och sjukvårdskuratorsexamen säkerställs, hänvisas till bilaga 24 matris för säkring av de nationella examensmålen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Utbildningen är användbar och förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

Jämställdhet och lika villkor vid Umeå universitet

Frågan om jämställdhet är central både för verksamheterna vid Umeå universitet samt de utbildningar som ges vid lärosätet. Vid Umeå universitet leds arbetet med jämställdhet av det fakultetsövergripande Rådet för lika villkor (LIV). Arbetet bedrivs i enlighet med diskrimineringslagen och det lagstaddade lika villkorsarbetet, inklusive jämställdhetsarbetet. Det omfattar samtliga studenter och anställda vid lärosätet. Vid Umeå universitet är arbetet med jämställdhetsintegrering samorganiserat med arbetet med samtliga diskrimineringsgrunder. Lika villkor är universitets samlingsbegrepp för arbetet med att främja lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Rektor har det yttersta ansvaret och ska tillsammans med den övriga universitetsledningen målinriktat och aktivt stimulera och stödja arbetet för lika villkor på alla nivåer samt arbeta för att förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkningar (se också Umeå universitets policy för arbetsmiljö och lika villkor samt verksamhetsplanen 2019 för Umeå universitet, bilaga 25-29 samt kvalitetssystem för utbildning, bilaga 16). Inför verksamhetsåren 2020 – 2022 har Umeå universitet formulerat en ny vision (bilaga 29) vilket också inneburit att verksamhetsplanerna för institutionerna och fakulteterna får nya former. I samhällsvetenskapliga fakultetens verksamhetsplan för 2020-2022 stipuleras att *Ett led i den samhällsvetenskapliga fakultetens arbete för en väl funderande och god arbetsmiljö för såväl anställda som studenter är att stärka och vidareutveckla en inkluderande kultur där jämställdhet, mångfald och lika villkor är självklart* (bilaga 30). Umeå universitet har under 2018 arbetat med att utveckla och ta fram material för hur värdegrundsarbete enligt den statliga värdegrunden ska integreras i universitetets olika verksamheter (bilaga 26 projektplan). En central dimension i värdegrundsarbetet vid Umeå universitet är lika villkor. Arbetet med värdegrunden har bl.a. mynnat ut i en bok som används som underlag i värdegrundsarbete vid universitetets olika institutioner, enheter, högskolor och andra verksamheter (bilaga 27 Dilemman i vardagen. Värdegrundsarbete i praktiken vid Umeå universitet).

På institutionsnivå är jämställdhetsarbetet och lika villkorsarbetet organiserat enligt följande. Prefekten är ytterst ansvarig för jämställdhet och lika behandling. Jämställdhet och lika villkor är en stående punkt vid institutionens arbetsplatsträffar, som hålls ca 10 gånger/år och vid de personaldagar som arrangeras 1-2 gånger per termin. Vid institutionen finns ett Likabehandlingsråd (LAR), här ingår de studerandes arbetsmiljöombud (Samo),

prefekt, två arbetsmiljöombud, två lika villkor företrädare. LAR sammanträder ca 5 gånger per år. Jämställdhet och lika villkor är också stående punkter på agendan för sammanträdena med institutionens lokala samverkansgrupp (LSG) som utgörs av prefekt, de fackliga arbetsplatsombuden och institutionens Lika villkor ombud samt Arbetsmiljöombuden. Arbetet med jämställdhet och lika villkor i institutionens olika verksamheter finns beskrivna i: institutionens verksamhetsplan, riskbedömning och handlingsplan för arbetsmiljö och lika villkor samt arbetsmiljöplan (bilaga 31-33). I institutionens verksamhetsplan för 2020-2022 beskrivs målsättningarna för jämställdhetsarbetet i utbildning, forskning, forskarutbildning (bilaga 31). Målsättning för all verksamhet vid institutionen är att verksamhetsplanering, beslut och genomförande skall ske med hänsyn tagen till jämställdhet och mångfald.

Jämställdhetsperspektivet i Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet

Jämställdhetsperspektivet finns välförankrat också i Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning (bilaga 16), nedan vid bedömningsområde Studentperspektiv återfinns en utförlig beskrivning. Systemet utgår ifrån flera olika aktiviteter som ska synliggöra, stödja och utveckla kvalitetssäkringsarbetet av lärosätets utbildningar. Aktiviteterna sker på samtliga organisatoriska nivåer och genomförs i olika tidscykler. Kvalitetssäkringen av utbildning genomsyras av följande sex perspektiv som också ska vara integrerade i alla kurser och utbildningsprogram: Forskningsanknytning, Internationalisering, Jämställdhet, Samverkan och arbetslivsanknytning, Hållbar utveckling samt Studentinflytande och studentcentrerat lärande.

Kvinnors och mäns möjlighet till utbildning på lika villkor är en självklarhet och vid institutionen strävar vi efter att utforma utbildning så att alla studenter oavsett bakgrund eller kön kan studera på lika villkor. I verksamhetsplanen för 2020-2022 uttrycks detta på följande sätt: *För att säkerställa hög genomströmning, brett deltagande samt att studenterna skall ges ett internationellt perspektiv i utbildningen är institutionens målsättning att ge utbildning med hög kvalitet och med undervisningsformer som främjar lärande för alla studenter oavsett bakgrund* (bilaga 31, Verksamhetsplan 2020-2022, institutionen för socialt arbete). Liksom vid andra socionomutbildningar är kvinnliga studenter i majoritet och ett rimligt antagande är att en majoritet av studenterna som antas till Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet är kvinnor. Vi kommer att arbeta aktivt för att attrahera fler manliga studenter till Hälso- och sjukvårdsprogrammet, väl medvetna om att det är andra strukturer som villkorar vilka utbildningar kvinnor och män söker.

Jämställdhetsperspektivet finns väl företrätt i de utbildningar som institutionen ger. I socionomprogrammet är frågor om jämställdhet, lika villkor, jämlikhet och allas lika värde något som finns genomgående i programmets kurser. När det gäller Hälso- och sjukvårdskuratorsutbildningen så är frågan både viktig och central. Individens hälsa och ohälsa och tillgången på vård, stöd och insatser är i högsta grad en fråga om jämställdhet och jämlikhet. Det övergripande ansvaret för Hälso- och sjukvårdsprogrammet kommer att innehas av Utbildningsutskottet (se tidigare avsnitt där utskottet beskrivs). Tillsammans med studierektor för avancerad nivå, tillika programansvarig för programmet, och kursansvariga

UMEÅ UNIVERSITET

hör det till Utbildningsutskottets uppgift att bevaka att jämställdhetsperspektivet finns integrerat i kursplaner och genomförandet av utbildningen.

Jämställdhetsperspektivet finns integrerat i kurser som ingår i programmet. Ett exempel är kursen *Sociala och kulturella perspektiv på hälsa och sjukdom*, vilken utgår ifrån ett bio-psyko-socialt perspektiv på olika sjukdomstillstånd. Under kursen fokuseras hur dessa tillstånd påverkas av socio-ekonomiska faktorer, såsom klass, kön, sexuell läggning, etnicitet och ålder och hur dessa faktorer påverkar människors vardagsliv på olika arenor (arbete/sysselsättning, familj, partnerrelation, sexualitet, vänkrets, fritid och ekonomi). Ytterligare ett exempel är lärandemålet (FSR) *Problematisera socio-ekonomiska och kulturella faktorer betydelse för sjukvårdens uppdrag och bemötande (t.ex. vid information kring sjukdom och behandling)* som återfinns i kursen Socialt arbete i hälso- och sjukvård: Organisatoriska och juridiska ramar. Ytterligare ett exempel är kursen *Relation och förändring: counseling* där ett genomgående tema är att problematisera och diskutera frågor om etik, makt samt den asymmetriska relationen som finns mellan professionella och patienter/brukare. Jämställdhetsperspektivet är också centralt i programmets verksamhetsförlagda utbildning där de studerande under kursens gång på olika sätt kommer att kritiskt reflektera över sin egen yrkesroll i olika situationer och sammanhang.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrunder:

Utbildningen är användbar och förbereder studenter för ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Förberedelse för ett föränderligt arbetsliv

Den övergripande och centrala målsättningen för institutionens samtliga utbildningar är att utbildning skall ha en tydlig koppling till studenternas övergång till arbetslivet. Detta innebär att det är centralt att vidareutveckla institutionens samverkan med det sociala arbetets avnämningstextern. Såväl studenternas som medarbetarnas kunskaper och kompetens skall vara efterfrågad både inom och utanför universitetet (se också bilaga 31, Verksamhetsplan 2020-2022).

Ett led i arbetet med utformandet av Hälso- och sjukvårdsprogrammets innehåll, kursplaner och kurslitteratur har varit de dialoger som förts med yrkesverksamma kuratorer inom primärvård, psykiatrisk- och somatisk vård (se också tidigare avsnitt där detta beskrivs). Dessa dialoger kommer att fortsätta så att vi kan vinnlägga oss om att utbildningen står i samklang med yrkesföreträdares erfarenheter och perspektiv på hälso- och sjukvårdskuratorns roll och profession idag och i morgon.

I arbetet med att planera och ta fram kurser som ingår i Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet har de nationella examensmålen utgjort utgångspunkten. Då programmet leder fram till en yrkesexamen och legitimation som Hälso- och sjukvårdskurator är kursernas innehåll utformade med tanke på den kommande yrkesrollen som kurator och de framtida förändringar som sker i yrkeslivet. Hur detta ser ut framgår i kursplanerna (bilaga 7-13), här ges några exempel: I kursen *Sociala och kulturella perspektiv på hälsa och sjukdom* finns följande lärandemål (FSR): *åtskilja och jämföra olika sjukvårdprofessioners uppdrag samt genomlys svårigheter och möjligheter vid teamarbete, problematisera socio-ekonomiska och kulturella faktorer betydelse för sjukvårdens uppdrag och bemötande (t.ex. vid information kring sjukdom och behandling) och Kritiskt reflektera över svårigheter och möjligheter av teamarbete i sjukvård.* Inom ramen för kursen *Socialt arbete i hälso- och sjukvård – organisatoriska och juridiska ramar* återfinns bl.a. följande innehåll: *de studerande uppmuntras genomgående att analysera centrala aspekter och problem i hälso- och sjukvårdens organisering, styrning och ledning liksom att kritiskt reflektera över hur detta skapar krav, begränsningar och möjligheter i den framtida yrkesrollen som hälso- och sjukvårdskurator samt följande lärandemål: Förklara hur samspelet mellan individ och samhälle påverkar patientens ställning och kuratorns funktion i sjukvården och utföra analyser av centrala aspekter i hälso- och sjukvårdens organisering, styrning och ledning samt kritiskt granska organisatoriska förutsättningar för socialt arbete inom hälso- och sjukvård i Sverige.* I kursen *Relation och förändring: Counseling* finns bl.a. följande lärandemål: *Visa förmåga att i vid mening kunna reflektera över faktorer som kan hindra/underlätta utvecklandet av ett framgångsrikt behandlingsarbete.* Ytterligare ett exempel är följande lärandemål (FSR), som återfinns i kursen *Verksamhetsutveckling: implementering och utvärdering: visa fördjupad kunskap och förståelse kring ledarskap och*

verksamhetsutveckling i hälso- och sjukvård och Kunna kritiskt reflektera kring utmaningar och möjligheter i kvalitetsarbete, implementering och utvecklingsarbete.

En central kurs i studenternas förberedelser för det kommande yrkeslivet som Hälso- och sjukvårdskurator är den verksamhetsförlagda utbildningen. Hur denna kurs är upplagd har tidigare beskrivits. Som tidigare också har beskrivits kommer denna kurs att ges parallellt och på halvfart samtidigt med kursen *Grundläggande psykoterapeutisk teori och metod: Behandling* (som också ges på halvfart), detta för att möjliggöra ökade integration av teori och praktik för de studerande. Upplägget gör det möjligt för den studerande att under kursens gång kunna bearbeta egna reaktioner och förhållningssätt samt kritiskt och teoribaserat reflektera över det egna sociala arbetet med målet att utveckla sin yrkesidentitet. Vidare medför detta upplägg att studenten får möjlighet att visa medvetenhet om hur egna känslor, reaktioner och beteenden kan påverka det professionella förhållningssättet.

För att tillförsäkra att studenterna, antagna till institutionens olika utbildningar, får aktuell och uppdaterad koppling till det sociala arbetets olika praktiker och praktisk färdighetsträning är de adjungeringar av adjunkter och lektorer för undervisning som genomförts (också beskrivet vid bedömningsområde lärarkompetens och lärarkapacitet). De medarbetare som är adjungerade arbetar med omfattning upp till 49% av heltidstjänst med undervisning och kombinerar denna anställning med anställning vid t.ex. socialtjänstens olika verksamheter. Som framgår av beskrivning av lärarkompetens och lärarkapacitet (bilaga 17) kombinerar två av lärarna sin anställning vid institutionen för socialt arbete med yrkesverksamhet som hälso- och sjukvårdskurator, en vid Cancercentrum, Norrlands Universitetssjukhus och en vid ett hospice i Umeå. Detta innebär att aktuell erfarenhet och kunskap från yrkesverksamhet förs in i Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet och att de studerande får en bra förberedelse inför ett föränderligt arbetsliv.

Samverkan

Vid institutionen för socialt arbete finns en mångårig erfarenhet av att samverka och ha dialoger med yrkeslivsföreträdare inom det sociala arbetets praktik. För att upprätthålla socionomprogrammets aktualitet i relation till yrkeslivet genomförs kontinuerliga möten med länets socialchefer, samverkan med yrkesföreträdare från länets och angränsade läns kommuner, etablerad samverkan finns med FoU enheter i Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten. Samverkan i utbildningsfrågor sker vidare via nätverket för samverkan kring socionomutbildningen, detta nätverk koordineras av en medarbetare vid institutionen och medlemmar i nätverket utgörs av kommunföreträdare och yrkesverksamma i socialt arbete i de tre nordligaste länen.

Institutionen är också medlem i Förbundet för Sveriges socionomutbildningar. Inom ramen för detta förbund sker samverkan med bl.a. SKR (tidigare SKL), Socialstyrelsen, Socialdepartementet m.fl. Förbundet är också remissinstans till myndigheter. De föregående beskrivna erfarenheterna och de etablerade samverkansformerna vi har kommer att föras in i genomförandet av Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet i syfte att upprätthålla en god kvalitet på utbildningen samt en aktualitet i innehållet så att de studerande på så bra sätt

som möjligt är förbereda för ett kommande yrkesliv som Hälso- och sjukvårdskurator.

Institutionen för socialt arbete har ett väl etablerat samarbete med de tre nordligaste regionerna vad gäller verksamhetsförlagd utbildning. Detta samarbete är avtalsbaserat genom de VFU avtal vi har med respektive region (bilaga 34-36). Det finns också ett regionavtal om verksamhetsförlagd utbildning mellan Norrlandstingens regionförbund och Umeå universitet, Luleå tekniska universitet och Mittuniversitetet samt ett kompletterande avtal till regionavtal om verksamhetsförlagd utbildning (bilaga 37). Varje termin genomför ett antal studenter antagna på socionomprogrammet sin terminslånga VFU vid någon av Region Västerbotten, Region Västernorrland och Norrbottens Regionens verksamheter. I dagsläget genomför socionomstudenterna vid dessa regioner sin verksamhetsförlagda utbildning under handledning av en yrkesverksam hälso- och sjukvårdskurator. Dessa VFU-platser kommer att föras över till studerande antagna på hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet. De nuvarande avtalen kommer att förnyas så att de reglerar VFU för studenter antagna vid Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet. Se också tidigare avsnitt där en beskrivning av VFU kursen finns samt hur vi avser att tillförsäkra kompetensutveckling av de VFU handledare som uppdras att vara handledare till studenter antagna på programmet.

Institutionen har ett omfattande samarbete med Region Västerbotten samt verksamheter vid Norrlands universitetssjukhus. Som exempel kan nämnas den samverkan som sker inom ramen för UCFF, Umeå universitets centrum för funktionshinderforskning som institutionen för socialt arbete är värdinstitution för (<https://www.umu.se/institutionen-for-socialt-arbete/umea-centrum-for-funktionshinderforskning/>), vård och omsorgscollege, FOU Valfärd vid Region Västerbotten (<https://www.regionvasterbotten.se/naringsliv-och-samhallsbyggnad/regional-samverkan-for-halsa-och-social-valfard/fou-valfard>) bl.a. sker samverkan i ett större forskningsprogram om missbruksvård med FOU Valfärd. Vidare sker samverkan med länets nätverk för kuratorer samt svensk kuratorsförening (<https://www.kurator.se/>).

Flera lärare och forskare som kommer att undervisa i programmet arbetar aktivt i forskningsprojekt som handlar om socialt arbete i hälso- och sjukvård och eller om hälso- och sjukvårdskuratorns roll och yrke och eller forskningsprojekt som handlar om hälsa hos barn, ungdomar, äldre, e-hälsa, funktionsnedsättning och funktionshinder. Inom ramen för dessa forskningsprojekt sker en aktiv samverkan med yrkeslivsföreträdare inom hälso- och sjukvården eller angränsande verksamheter med hög relevans för Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet. Flera av lärarna har tidigare yrkeserfarenhet som hälso- och sjukvårdskurator (verksamma vid somatisk- psykiatrisk- primärvård, barn och ungdomshabiliteringen och Råd och stöd verksamheten), inom ramen för de nätverk dessa medarbetar har från sitt tidigare yrkesliv sker samverkan med idag yrkesverksamma hälso- och sjukvårdskuratorer. Den samverkan som beskrivits ovan kommer studenterna tillgodo då kunskaper och erfarenheter från såväl forskning som samverkan förs in i programmets olika kurser.

Bedömningsgrund:

Utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Studentperspektivet vid Umeå universitet

En central roll för att tillgodose studenternas möjlighet att ta en aktiv roll och vara medaktörer i utvecklandet av Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammets innehåll och genomförande är den pedagogik som ska genomsyra genomförandet. Den pedagogiska grundsynen har sin utgångspunkt i att de studerande är aktiva, självständiga och tar ansvar för sitt lärande. Som tidigare beskrivits har institutionen ett bra samarbete med studenter, studentkåren och studeranderepresentanter. Umeå universitets utgångspunkt är att studenter har rätt att vara representerad när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Studeranderepresentanter finns sålunda i alla organ där beredning och beslut av utbildningsfrågor och studenternas situation sker på institutionsnivå, fakultetsnivå och universitetsnivå, se <https://www.umu.se/student/vi-hjalper-dig/dina-rattigheter-och-skyldigheter/studentrepresentation/>

Vid institutionen finns flera olika forum där de studerande har en aktiv roll och är medaktörer i skapandet av innehåll i och genomförandet av de olika utbildningar som institutionen ger. Vi har ett gott samarbete med SOSUM (Socionomstuderande föreningen vid Umeå universitet), som är en sektion till SAMSEK (Samhällsvetenskapliga sektionen) vid Umeå Studentkår: <http://samsek.one/v%25c3%25a5ramedlemmar/sosum.html>. Studeranderepresentanter som utses av SOSUM finns företräda i programrådet för socionomprogrammet, Prefektens beslutsmöte och Utbildningsutskottet. På fakultetsnivå finns studeranderepresentanter från SAMSEK i t.ex. fakultetens utbildningskommitté och fakultetsnämnd och på Universitetsnivå finns studeranderepresentanter i bl.a. Utbildningsstrategiska rådet.

Ett centralt, för Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet, forum för studenterna att vara medaktörer och ta en aktiv roll i arbetet med innehållet och genomförandet är Utbildningsutskottet. Utbildningsutskottet vid institutionen för socialt arbete har det övergripande ansvaret för programmet. Ledamöterna i utskottet består av tre studeranderepresentanter, biträdande prefekt med ansvar för utbildning, studierektor med ansvar för avancerad- och forskarutbildningsnivå, studierektor med ansvar för socionomprogrammet och grundutbildning, programsamordnare, studieadministratör, programvägledare för avancerad nivå samt lärarrepresentanter. Utbildningsutskottet ansvarar för beredning av utbildningsfrågor på grund- och avancerad nivå bl.a. kursplaner, examinationsfrågor, frågor som berör scheman och undervisningens uppläggning, kursutvärderingar och uppföljning samt principer för tillgodoräkningen (bilaga 18).

Studenternas aktiva roll i kvalitetssäkringsarbetet av utbildning

Ytterligare ett centralt och viktigt arbete som skapar förutsättningar för studenter att vara aktiva och medskapare av programmets innehåll och genomförande är hur kvalitetssäkring och utvärdering av programmet och kurserna i programmet genomförs. Kvalitetssäkring och utveckling av programmets innehåll och genomförande på basis av studenternas synpunkter, omdömen och erfarenheter kommer att göras i enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning. Umeå universitet har ett sammanhållet kvalitetssystem för utbildning. Detta system är integrerat i universitets verksamhetscykel (bilaga 16 kvalitetssystem för utbildning). Alla kurser i Hälso- och sjukvårdsprogrammet programmet, och också programmet, utvärderas i enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning. I samband med kursstart gör kursansvarig en genomgång av den senast genomförda utvärderingen och redogör för de förändringar i kursens upplägg som gjorts på basis av denna.

Kvalitetssystemet bygger på nio olika aktiviteter som ska stödja, utveckla och synliggöra kvalitetsarbetet. Dessa aktiviteter omfattar samtliga organisatoriska nivåer vid universitetet och ska genomföras i olika tidscykler. Kvalitetssystemet genomsyras av följande sex perspektiv som ska vara integrerade i kurser och utbildningsprogram: Forskningsanknytning, Internationalisering, Jämställdhet, Samverkan och arbetslivsanknytning, Hållbar utveckling samt Studentinflytande och Studentcentrerat lärande.

De nio aktiviteterna som ingår i kvalitetssystemet är: 1) Studentundersökningar, universitet har flera centrala enkäter som syftar till att erhålla information om studenternas omdömen och erfarenheter av utbildning och lärandemiljö. Målet med enkäterna är att verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. 2) Studentkårsskrivelse, dessa skrivelser sammanställs gemensamt av studentkårerna vart tredje år och omfattar utbildning på alla nivåer. Via skrivelsen ges studentkårerna möjlighet att framföra synpunkter på verksamheten och frågor som kårerna ser som angelägna att samarbeta med universitetet omkring. 3) Kursutvärdering, som är grunden för kontinuerlig förbättring och utveckling av utbildningarna. Genom kursvärderingar inhämtas information om studenters och lärares synpunkter och erfarenheter. Kursvärderingar ger studenter möjlighet att reflektera över den egna lärprocessen och ta aktiv del i arbetet med att utveckla kursen. 4) Programvärdering. Syftet med dessa värderingar är att ta till vara studenternas och lärarnas synpunkter och erfarenheter av en programutbildning. Programvärderingar ska också ge de studerande möjlighet att reflektera över den egna lärprocessen och ta aktiv del i arbetet med att utveckla programmet. Det övergripande syftet är att det ska leda till förbättring och utveckling av ett program. 5) Säkring av nationella examensmål. Ett instrument som används i detta arbete är examensmålsmatrisen. Matrisen ska fungera som ett verktyg för att systematiskt planera, utforma och analysera utbildning och som ett belegg för att utbildningen med progression svarar mot de nationella examensmålen. 6) Verksamhetsberättelse och verksamhetsplan för utbildningsprogram och forskarutbildningsämne. Verksamhetsberättelsen syftar till att sammanställa och analysera den information och data som genererats i aktivitet 1-5 ovan samt aktivitet 7, nedan. Den verksamhetsplan som upprättas har till syfte att, med utgångspunkt från en analys av

UMEÅ UNIVERSITET

verksamhetsberättelsen, identifiera åtgärder för utveckling av utbildningsprogrammet. 7) Utbildningsutvärdering genom kollegial extern granskning. Målet med den kollegiala externa granskningen är att den ska bidra till att kvalitetssäkra utbildningens innehåll och genomförande. Vidare ska den ge stöd för kvalitetsutveckling. 8) Fakultetsaudit, som syftar till att utveckla kvalitetsarbetet och fokuserar på hur en fakultet organiserar, stödjer och kvalitetsutvecklar utbildning. Det övergripande målet med dessa audits är att de ska bidra till en öppnare kvalitetskultur, nya kunskaper och ömsesidigt lärande. Den nionde och sista aktiviteten är uppföljning och utvärdering av kvalitetssystemet. Genom intern uppföljning och extern utvärdering ska kontinuerlig utveckling och förnyelse av Umeå universitets kvalitetssystem ske.

I bilaga 16 beskrivs utförligt hur de nio olika aktiviteterna i kvalitetssystemet ska genomföras, vem som är ansvarig, tidsplan, hur resultatet ska återkopplas och bidra till utveckling. En central och viktig aktör i alla dessa nio aktiviteter är studenten. Det är på basis av de studerandes synpunkter, omdömen och erfarenheter tillsammans med lärarnas erfarenheter som en kurs och ett utbildningsprogram kan utvecklas och kvalitetssäkras.